

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
DE VLAAMSE MINISTER VAN WONEN, ENERGIE EN KLIMAAT, TOERISME EN JEUGD

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Definitieve goedkeuring van de verdeling van het Vlaamse budget uit het Sociaal Klimaatfonds en de governance van het Sociaal Klimaatplan

Samenvatting

Om de impact van ETS2 te compenseren, wordt op Europees niveau een Sociaal Klimaatfonds opgericht met een deel van de veilinginkomsten afkomstig van ETS2 en ETS1. Iedere EU-lidstaat kan van 2026 tot en met 2032 een budget ontvangen uit dit Fonds. Elke lidstaat stelt hiervoor een Sociaal Klimaatplan op dat wordt ingediend bij de Europese Commissie. Binnen België werd overeengekomen dat elke entiteit een eigen bijdrage tot het Belgische Sociaal Klimaatplan goedkeurt, dat de basis vormt voor het Belgische Sociaal Klimaatplan dat zal worden overgemaakt aan de Europese Commissie

Op 18 juli 2025 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan 11 voorgestelde maatregelen, de technische assistentie en de bijhorende indicatieve budgetverdeling.

Op 6 oktober 2025 keurde het Overlegcomité op voorstel van het Waalse Gewest de finale verdeling van het Belgische budget uit het Sociaal Klimaatfonds voor de periode 2026 tot en met 2032 goed.

De Vlaamse Regering hecht nu haar definitieve goedkeuring aan de verdeling van het Vlaamse budget over de maatregelen. Ook wordt het opgenomen voorstel voor de governance goedgekeurd.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD

De projecten in het kader van het Sociaal Klimaatfonds worden uitgevoerd door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA), Agentschap Wonen in Vlaanderen (WiV), departement Mobiliteit en Openbare Werken (dMOW), De Lijn en VLAIO, Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) en de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV), departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) en departement Financiën en Begroting (dFB).

Het betreft volgende beleidsvelden:

- VEKA: beleidsveld Energie en Klimaat
- WiV: beleidsveld Wonen
- VLAIO: beleidsveld Economie
- dMOW: beleidsveld Mobiliteit
- De Lijn: beleidsveld Mobiliteit
- ABB: beleidsveld Binnenlands bestuur
- PMV: beleidsveld Economie
- DKBUZA: ondersteuning Vlaamse Regering
- dFB: budgettair beleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 18 juli 2025 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan de 12 voorgestelde maatregelen en de bijhorende indicatieve budgetverdeling.

Het onder voorwaarden gunstig advies van de Inspectie van Financiën (TM/2025004673) voor het luik finale budgetverdeling werd op 28 november 2025 verkregen (bijlage 1).

Het onder voorwaarden gunstig advies van de Inspectie van Financiën (TM/2025005291) voor het luik Governance werd op 11 december 2025 verkregen (bijlage 2).

Het akkoord van de minister van begroting werd op 17 december 2025 verkregen (bijlage 3).

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Context

Op Europees niveau werd het Sociaal Klimaatfonds (SKF) opgericht om de sociale impact van het aankomende nieuwe emissiehandelssysteem voor gebouwen en transport (ETS2) te verzachten. Om aanspraak te kunnen maken op deze middelen, moet elke lidstaat een Sociaal Klimaatplan indienen bij de Europese Commissie.

Binnen België werd in de Nationale Klimaatcommissie overeengekomen dat elke entiteit (de drie gewesten en het federale niveau) een eigen bijdrage met maatregelen opstelt. Nadat deze wordt goedgekeurd, wordt ze geïntegreerd in het Belgische plan, dat na validatie door de Nationale Klimaatcommissie en het Overlegcomité wordt ingediend bij de Europese Commissie.

De Vlaamse Regering keurde op 18 juli 2025 een set van 11 maatregelen en technische assistentie principieel goed met een bijhorend indicatief budget. Nadien werd op Belgisch niveau door het Overlegcomité op 6 oktober 2025 een finale verdeling van het budget vastgelegd. Omdat het Vlaamse finale aandeel licht afwijkt van de aanvankelijk gehanteerde raming, is een Vlaamse herverdeling van het budget nodig. Aan de Vlaamse Regering wordt met deze nota gevraagd haar definitieve goedkeuring te hechten aan de budgetverdeling.

B. FINALE VERDELING VAN HET BELGISCHE BUDGET

Voor België is een SKF-budget beschikbaar van 2,21 miljard euro: 1.656.324.515 euro SKF en 552.108.172 euro cofinanciering (25%), te verdelen over de federale overheid en de drie gewesten.

Het recent besliste uitstel van de opstart van ETS2 heeft geen impact op het Sociaal Klimaatfonds. De grootte en tijdsduur van de SKF worden niet gewijzigd en de uitvoering gaat door zoals gepland. Voor 2026 is het SKF-budget veiliggesteld door in 2025 50 miljoen ETS1-emissies te veilen. Hetzelfde zal gebeuren voor het SKF-budget van 2027 door in 2026 extra 50 miljoen ETS1-emissierechten te veilen.

Op 6 oktober keurde het Overlegcomité op voorstel van het Waalse Gewest de finale verdeling van het Belgische budget uit het Sociaal Klimaatfonds voor de periode 2026 tot en met 2032 goed.

- Federale Staat: 13,13%
- Vlaanderen: 43,42%
- Wallonië: 32,95%
- Brussels Hoofdstedelijk gewest: 10,50%

Op 18/07 gaf de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de lijst met 11 maatregelen en technische assistentie die de bijdrage vormen aan het Belgische plan en aan de voorgestelde indicatieve verdeling van budgetten over de maatregelen.

	Onderwerp/omschrijving project	Beleidsveld	Trekkende entiteit
1	Mijn VerbouwLening renteloos voor laagste inkomens en sociale verhuur	Energie en Klimaat, Wonen	VEKA
2	Warmtepomppremie voor Noodkopers	Energie en Klimaat	VEKA
3	Verhoging steunpercentage Mijn VerbouwPremie laagste inkomensdoelgroep en sociale verhuur	Energie en Klimaat, Wonen	VEKA
4	Versterking Mijn VerbouwBegeleiding laagste inkomens en uitbreiding verhuurders	Energie en Klimaat, Wonen	VEKA

5	Ecoboostlening micro-ondernemingen	Economie	PMV
6	Renovatie van sociale woningen	Wonen	WiV
7	Organisatorische en technische ondersteuning lokale overheden om energiearmoede kwetsbare huishoudens en micro-ondernemingen tegen te gaan	Binnenlands Bestuur	ABB
8	Ondersteuning energetische renovaties sociaal-maatschappelijke lokale infrastructuur	Binnenlands Bestuur	ABB
9	Fietsinfrastructuur/fietssnelwegen	Mobiliteit	dMOW
10	Energieomslag micro-ondernemingen transport	Economie	VLAIO
11	Versterking openbaar vervoer op maat	Mobiliteit	dMOW en De Lijn
12	Technische assistentie en Governance	Budgettair beleid	dFB en VEKA

Hierbij werd ervan uitgegaan dat Vlaanderen aanspraak zou kunnen maken op 43% van het Belgische budget of 952.662.650 euro inclusief 238.165.663 euro Vlaamse cofinanciering. De finale Belgische verdeling betekent een lichte verhoging van het Vlaamse budget tot 958.901.473 euro inclusief 239.725.368 euro Vlaamse cofinanciering. Het gaat om € 4.679.117 extra SKF-middelen, aan te vullen met 25% bijkomende Vlaamse cofinanciering van € 1.559.706 tot een totaal van 6.238.822 euro.

De volgende tabel vermeldt het totale Belgische en Vlaamse budget, een indicatieve spreiding over de periode 2026 tot en met 2032 en het ongewijzigde budget gereserveerd voor technische assistentie.

	Totaal SKF BE		Totaal SKF VL *0,4342	VL cofinanciering	Totaal budget VL	Gemiddeld/jaar VL
totaal	€	1.656.324.515	€ 719.176.104	€ 239.725.368	€ 958.901.473	€ 136.985.925
2026	€	101.191.937	€ 43.937.539	€ 14.645.846	€ 58.583.385	
2027	€	278.303.231	€ 120.839.263	€ 40.279.754	€ 161.119.017	
2028	€	267.621.425	€ 116.201.223	€ 38.733.741	€ 154.934.964	
2029	€	262.514.943	€ 113.983.988	€ 37.994.663	€ 151.978.651	
2030	€	257.408.462	€ 111.766.754	€ 37.255.585	€ 149.022.339	
2031	€	249.748.740	€ 108.440.903	€ 36.146.968	€ 144.587.871	
2032	€	239.535.777	€ 104.006.434	€ 34.668.811	€ 138.675.246	
TA	technische assistentie	€ 11.884.200	€ 3.961.400	€ 15.845.600	€ 2.263.657	

	totaal budget Vlaanderen exclusief technische assistentie	€ 707.291.904	€ 235.763.968	€ 943.055.873	€ 134.722.268
0,69	gebouwen	€ 488.234.274	€ 162.744.758	€ 650.979.032	€ 92.997.005
0,31	transport	€ 219.057.630	€ 73.019.210	€ 292.076.840	€ 41.725.263

C. VOORSTEL HERVERDELING VAN DE VLAAMSE MIDDELEN

De bijkomende middelen, 6,2 miljoen euro, zijn ten opzichte van het totale Vlaamse budget relatief beperkt en de ermee samenhangende impact op de omvang van de maatregelen is bijgevolg klein. Daarom werd voorgesteld om het bijkomende budget te verdelen over 3 maatregelen en toe te voegen in het kalenderjaar 2027.

Dit komt neer op een extra toewijzing van 1.934.035 euro aan fietsinfrastructuur en fietssnelwegen in regio's met hoge mate van vervoersarmoede, 4.065.697 euro aan de renovaties van sociale woningen en 239.090 euro aan de ondersteuning van energetische renovaties van sociaal-maatschappelijke lokale infrastructuur.

Voor elk van de voorgestelde maatregelen werd door de trekkende entiteit een fiche opgesteld die een omschrijving en meer detailinfo bevat. Momenteel worden die fiches, die eerder door de Vlaamse Regering inhoudelijk werden goedgekeurd, op basis van feedback van en regelmatige dialoog met de Europese Commissie gefinaliseerd.

Onderstaande tabel geeft een op basis van de beschreven aanpak geactualiseerd budgettair overzicht. Een daaropvolgende tabel biedt een overzicht van de kosten die onder het luik Technische Assistentie worden opgenomen. In bijlage zijn de geactualiseerde beschrijvingen van de maatregelen toegevoegd (bijlage 4). Hierbij wordt opgemerkt dat het informele adviestraject dat wordt doorlopen met de Europese Commissie nog niet volledig is afgerond. Op basis van de nog te ontvangen feedback kunnen nog beperkte wijzigingen en/of aanvullingen aan de beschrijvingen wenselijk zijn. Ook de opgenomen mijlpalen kunnen op basis van advies van de experts van Financiën en Begroting indien nodig nog worden aangepast en/of onderling afgestemd met het oog op optimalisatie van het administratief en financieel beheer van het plan. Ook tijdens de looptijd van het plan kunnen bijstellingen waarvoor goedkeuring door de Vlaamse Regering nodig is mogelijk zijn afhankelijk van onder meer het verloop van de maatregelen of het bereik van de mijlpalen.

Budgettair overzicht ontwerp Vlaamse bijdrage Sociaal Klimaatplan

NR	MAATREGEL	Jaartijks kost														Totale kost		
		2026	% budget	2027	%	2028	%	2029	%	2030	%	2031	%	2032	%	Totale kost	SKF	Co-financiering
1	MVL renteloos	€ 19.732.738	14,4%	€ 19.732.738	14,4%	€ 19.732.738	14,4%	€ 19.732.738	14,4%	€ 19.732.738	14,4%	€ 19.732.738	14,4%	€ 9.866.369	7,2%	€ 128.262.797	€ 96.197.098	€ 32.065.699
2	Noodkoper warmtepomp	€ -	0,0%	€ 300.000	0,2%	€ 1.200.000	0,9%	€ 1.500.000	1,1%	€ 1.500.000	1,1%	€ 2.000.000	1,5%	€ 3.000.000	2,2%	€ 9.500.000	€ 7.125.000	€ 2.375.000
3	Mijn VerbouwPremie	€ 17.942.400	13,1%	€ 22.014.218	16,1%	€ 22.014.218	16,1%	€ 22.014.218	16,1%	€ 22.014.218	16,1%	€ 22.014.218	16,1%	€ 11.011.200	8,0%	€ 139.024.690	€ 104.268.518	€ 34.756.173
4	Mijn VerbouwBegeleiding	€ 320.000	0,2%	€ 4.740.000	3,5%	€ 6.950.000	5,1%	€ 9.000.000	6,6%	€ 9.000.000	6,6%	€ 9.000.000	6,6%	€ 4.740.000	3,5%	€ 43.750.000	€ 32.812.500	€ 10.937.500
5	Ecoboostening	€ 1.802.013	1,3%	€ 2.027.265	1,5%	€ 2.252.516	1,6%	€ 2.252.516	1,6%	€ 2.252.516	1,6%	€ -	0,0%	€ -	0,0%	€ 10.586.826	€ 7.940.120	€ 2.646.707
6	Renovatie sociale woningen	€ 39.947.609	29,2%	€ 44.013.307	32,1%	€ 43.292.505	31,6%	€ 43.292.505	31,6%	€ 46.637.400	34,0%	€ 46.637.400	34,0%	€ 19.878.236	14,5%	€ 283.698.962	€ 212.774.222	€ 70.924.741
7	Ondersteuning lokale overheden energiearmoede kwetsbare huishoudens en micro-ondernemingen	€ 250.000	0,2%	€ 1.500.000	1,1%	€ 1.500.000	1,1%	€ 1.500.000	1,1%	€ 1.500.000	1,1%	€ 1.500.000	1,1%	€ 1.500.000	1,1%	€ 9.250.000	€ 6.937.500	€ 2.312.500
8	Energetische renovaties lokale infrastructuur	€ 4.444.444	3,2%	€ 4.683.534	3,4%	€ 4.444.444	3,2%	€ 4.444.444	3,2%	€ 4.444.444	3,2%	€ 4.444.444	3,2%	€ -	0,0%	€ 26.905.757	€ 20.179.317	€ 6.726.439
SUBTOTAAL GEBOUWEN		€ 84.439.204	61,6%	€ 99.011.062	72,3%	€ 101.386.421	74,0%	€ 103.736.421	75,7%	€ 107.081.316	78,2%	€ 105.328.800	76,9%	€ 49.995.805	36,5%	€ 650.979.032	€ 488.234.274	€ 162.744.758
JAARBUDGET GEBOUWEN (excl TA)		€ 92.997.005	69,0%	€ 92.997.005	69,0%	€ 92.997.005	69,0%	€ 92.997.005	69,0%	€ 92.997.005	69,0%	€ 92.997.005	69,0%	€ 92.997.005	69,0%	€ 650.979.032	€ 488.234.274	€ 162.744.758
Resultaat		€ 8.557.800		€ -6.014.058		€ -8.389.417		€ -10.739.417		€ -14.084.312		€ -12.331.796		€ 43.001.200		€ 0	€ 0	€ 0
9	Fietsinfrastructuur	€ 13.500.000	9,9%	€ 72.361.841	52,8%	€ 75.000.000	54,8%	€ 52.500.000	38,3%	€ -	0,0%	€ -	0,0%	€ -	0,0%	€ 213.361.841	€ 160.021.381	€ 53.340.460
10	Energieomslag micro-ondernemingen transport	€ 2.879.000	2,1%	€ 4.438.000	3,2%	€ 6.100.000	4,5%	€ 6.785.000	5,0%	€ 7.427.000	5,4%	€ 5.681.000	4,1%	€ 4.805.000	3,5%	€ 38.115.000	€ 28.586.250	€ 9.528.750
11	Versterking OV op maat	€ 5.500.000	4,0%	€ 5.600.000	4,1%	€ 5.700.000	4,2%	€ 5.800.000	4,2%	€ 5.900.000	4,3%	€ 6.000.000	4,4%	€ 6.100.000	4,5%	€ 40.600.000	€ 30.450.000	€ 10.150.000
SUBTOTAAL TRANSPORT		€ 21.879.000	16,0%	€ 82.399.841	60%	€ 86.800.000	63,4%	€ 65.085.000	47,5%	€ 13.327.000	9,7%	€ 11.681.000	8,5%	€ 10.905.000	8,0%	€ 292.076.841	€ 219.057.631	€ 73.019.210
JAARBUDGET TRANSPORT (excl TA)		€ 41.725.263	31,0%	€ 41.725.263	31,0%	€ 41.725.263	31,0%	€ 41.725.263	31,0%	€ 41.725.263	31,0%	€ 41.725.263	31,0%	€ 41.725.263	31,0%	€ 292.076.840	€ 219.057.630	€ 73.019.210
Resultaat		€ 19.846.263		€ -40.674.578		€ -45.074.737		€ -23.359.737		€ 28.398.263		€ 30.044.263		€ 30.820.263		€ -1	€ -0	€ -0
Jaarbudget excl TA		€ 134.722.268		€ 134.722.268		€ 134.722.268		€ 134.722.268		€ 134.722.268		€ 134.722.268		€ 134.722.268		€ 943.055.873	€ 707.291.904	€ 235.763.968
12	Technische ass. MAX	€ 4.070.800	3,0%	€ 2.070.800	1,5%	€ 2.070.800	1,5%	€ 1.945.800	1,4%	€ 1.895.800	1,4%	€ 1.895.800	1,4%	€ 1.895.800	1,4%	€ 15.845.600	€ 11.884.200	€ 3.961.400
TOTAAL		€ 110.389.004		€ 183.481.703		€ 190.257.221		€ 170.767.221		€ 122.304.116		€ 118.905.600		€ 62.796.605		€ 958.901.473	€ 719.176.104	€ 239.725.368
JAARBUDGET		€ 136.985.925		€ 136.985.925		€ 136.985.925		€ 136.985.925		€ 136.985.925		€ 136.985.925		€ 136.985.925		€ 958.901.473	€ 719.176.104	€ 239.725.368
Ratio %		81%		134%		139%		125%		89%		87%		46%		100,00%		

De volgende tabel geeft een overzicht van de op te nemen kosten Technische Assistentie:

Technische Bijstand	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totaal
<i>Coördinerende entiteit</i>	<i>2.175.000</i>	<i>675.000</i>	<i>675.000</i>	<i>675.000</i>	<i>675.000</i>	<i>675.000</i>	<i>675.000</i>	<i>6.225.000</i>
VTE NA211	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	875.000
VTE NA211	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	875.000
VTE NA111	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	700.000
Werkingskosten	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	175.000
IT ontwikkeling digitaal platform	1.500.000	-	-	-	-	-	-	1.500.000
IT onderhoud (licenties etc)	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	2.100.000
<i>Vlaamse Auditautoriteit</i>	<i>195.000</i>	<i>195.000</i>	<i>195.000</i>	<i>195.000</i>	<i>195.000</i>	<i>195.000</i>	<i>195.000</i>	<i>1.365.000</i>
VTE NA211	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	875.000
Werkingskosten	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	490.000
<i>VEKA</i>	<i>400.000</i>	<i>400.000</i>	<i>400.000</i>	<i>400.000</i>	<i>400.000</i>	<i>400.000</i>	<i>400.000</i>	<i>2.800.000</i>
VTE NA111	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	700.000
VTE NA111	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	700.000
VTE NA111	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	700.000
VTE NA111	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	700.000
<i>MOW</i>	<i>556.000</i>	<i>356.000</i>	<i>356.000</i>	<i>231.000</i>	<i>181.000</i>	<i>181.000</i>	<i>181.000</i>	<i>2.042.000</i>
VTE NA111	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	700.000
VTE NA111	150.000	200.000	200.000	75.000	25.000	25.000	25.000	700.000
VTE NC111	56.000	56.000	56.000	56.000	56.000	56.000	56.000	392.000
IT-ontwikkeling vervoer op maat	250.000	-	-	-	-	-	-	250.000
<i>VLAIO</i>	<i>554.800</i>	<i>254.800</i>	<i>254.800</i>	<i>254.800</i>	<i>254.800</i>	<i>254.800</i>	<i>254.800</i>	<i>2.083.600</i>
VTE NB111	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	455.000
VTE NB111	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	455.000
IT ontwikkeling + onderhoud applicatie Energiesteun	424.800	124.800	124.800	124.800	124.800	124.800	124.800	1.173.600
<i>PMV</i>	<i>190.000</i>	<i>190.000</i>	<i>190.000</i>	<i>190.000</i>	<i>190.000</i>	<i>190.000</i>	<i>190.000</i>	<i>1.330.000</i>
Beheersvergoeding PMV	190.000	190.000	190.000	190.000	190.000	190.000	190.000	1.330.000
Totaal	<i>4.070.800</i>	<i>2.070.800</i>	<i>2.070.800</i>	<i>1.945.800</i>	<i>1.895.800</i>	<i>1.895.800</i>	<i>1.895.800</i>	<i>15.845.600</i>

D. GOVERNANCE

Overeenkomstig artikel 13, lid 3, artikel 21, lid 1, en bijlage III van de SKF-verordening moet elke lidstaat een doeltreffend en efficiënt intern controlesysteem invoeren. Dit omvat de aanwijzing van de autoriteiten en instanties die verantwoordelijk zijn voor de verschillende aspecten van de uitvoering van het Sociaal Klimaatplan.

De rollen en bijhorende verantwoordelijken van het Vlaamse Beheers-, Controle-, en Auditsysteem (BCS) worden beschreven in bijlage 5.

Elke uitvoerende entiteit blijft verantwoordelijk voor de voortgang en het behalen van zijn eigen maatregelen en het uitvoeren van de rapporteringen en controles die door de Europese Commissie in het kader van het Sociaal Klimaatfonds worden opgelegd. Vermindering of terugvordering van SKF-middelen door de Europese Commissie gebeurt in overeenstemming met de beschreven handavingsprocedure in bijlage 5.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

A.1 Budget

Rekening houdende met de vermelde finale budgetverdeling waarbij Vlaanderen 43,42% van het Belgische budget zal kunnen benutten, bedraagt het Vlaamse budget voor de periode 2026 tot en met 2032 inclusief cofinanciering maximaal 958,9 miljoen euro (waarvan 239,7 miljoen Vlaamse cofinanciering).

Ten opzicht van de raming uit juli 2025 gaat het om € 4.679.117 extra SKF-middelen, aan te vullen met 25% bijkomende Vlaamse cofinanciering van € 1.559.706 wordt dat € 6.238.822.

De trekkende entiteiten blijven zoals eerder beslist verantwoordelijk voor de cofinanciering van deze maatregelen (25%), zonder dat dit leidt tot een budgettaire meervraag.

In het licht van de looptijd 2026-2032 en om de cofinanciering budgettair te kunnen voorzien gaan we uit van een jaarlijkse budgettering voor zowel Europese als ook Vlaamse middelen.

Aangezien de Europese middelen wellicht pas na verificatie zullen worden ontvangen zal de nodige prefinanciering via een nieuwe meerjarige provisie binnen het programma "Provisies" van het beleidsdomein Financiën en Begroting worden opgevangen. Hierbij voorzien we dat de betrokken entiteiten jaarlijks bij de begrotingsopmaak de provisie via compensaties aanvullen met de middelen voorzien voor cofinanciering. Het is de bedoeling om de stromen tussen provisie en uitgavenartikelen zo eenvoudig mogelijk te houden. Op deze manier kan 100% van het benodigde budget via herverdeling terugvloeien naar de entiteiten, wat de planlast voor controle van de cofinanciering significant vermindert. Bij significante afwijkingen kan dit geactualiseerd worden bij de begrotingsaanpassing. Omwille van technische moeilijkheden om deze aanpak te hanteren, worden

maatregelen 5, 6, 7 en 8 vrijgesteld van deze aanpak. Cofinanciering zal door hen op een andere manier worden aangetoond.

Deze provisie wordt zo opgezet dat ze voldoende ruimte biedt om voldoende flexibiliteit te bieden om de reële operationele implementatie te volgen. Via de provisie worden alle targets/mijlpalen die worden uitgevoerd tijdens de looptijd van het van het Sociaal Klimaatplan gefinancierd ten belope van de voorziene middelen voor de respectievelijke maatregelen.

Bij de begrotingsopmaak 2026 werd een éénmalige SKF-provisie (CBO-1CBD2AR-PR) ingeschreven bij het Departement Financiën en Begroting (DFB) ter financiering van het Vlaamse luik van het Belgische Sociaal Klimaatplan. DFB beheert de SKF-provisie en staat in voor een correcte rapportering ten aanzien van het INR¹ en het correct ESR-matig boeken van de ontvangen EU-subsidies. Hiervoor wordt voorgesteld om aparte basisallocaties te creëren waarop de middelen uit de SKF-provisie zullen landen.

Er moet worden benadrukt dat de BTW niet financierbaar is met middelen uit het SKF. Ook de verplichte 25% cofinanciering kan niet aangewend worden ter financiering van eventuele te betalen BTW. De gebeurlijke BTW uitgaven moeten derhalve gefinancierd worden met reguliere middelen bovenop de 25% cofinancieringsmiddelen. Op de SKF-basisallocaties wordt geen begrotingsruiter voorzien.

De eerste herverdeling vanuit de SKF-provisie wordt afhankelijk gesteld van de positieve beoordeling door de Europese Commissie van het Belgische SKP.

Indien men voorafgaand aan de eerste herverdeling tot prefinanciering zou overgaan met eigen beleidskredieten dient men – in afwachting van de Europese goedkeuring van het Belgische SKP – de in voorliggende nota opgenomen governance richtlijnen met betrekking tot controle, audit en begrotings- en boekhoudkundige verwerking te respecteren.

De begrotingstechnische verwerking wordt verder beschreven in bijlage 6.

A.2 Advies Inspectie van Financiën

Luik finale verdeling budget

Aangaande de doelmatigheid en de budgettaire weerslag formuleert de Inspectie enkele bedenkingen.

Inzake het voorstel van de 3 programma's waarop de bijkomende middelen worden voorzien kan op zich weinig opgemerkt worden. Maar op het voorstel om dit al in 2027 toe te voegen merkt IF op dat de programma's met moeite zullen opgestart zijn in 2027. Traditioneel is de piek van uitgaven niet gelijkmatig verdeeld, maar komt de bulk van de uitgaven later in de programma- en projectuitvoering. Het is dan ook beter dit niet in 2027 te voorzien, maar eerder naar 2030 toe.

¹ 1 Deze rapportering betreft kwartaalrapportering in VEK van de geboekte uitgaven (per code van de economische hergroepering) waarvoor er EU-tussenkomst is, als van de cash ontvangsten.

De start van de maatregelen die de bevoegde ministers selecteerden met het oog op de toekenning van het beperkte bijkomende budget is wel degelijk voorzien in 2026. De verwachting is dan ook dat het geen probleem zal zijn om de heel beperkte bijkomende prestaties te realiseren in het kalenderjaar 2027.

Wat de verdeling van de technische middelen betreft wordt opnieuw opgemerkt dat met voorliggende verdeling er mogelijks problemen zullen zijn met de opgelegde controle en auditvereisten van het SCF. Het komt de bevoegde ministers toe hiervoor de gepaste maatregelen te nemen.

Er wordt verwezen naar artikel 6 van de VERORDENING (EU) 2023/955, die als technische ondersteuning veel meer omvat dan controle en audit ("Het plan kan acties op het gebied van technische bijstand omvatten die nodig zijn voor het doeltreffende beheer en de doeltreffende uitvoering van de maatregelen en investeringen.").

In interacties met de Europese Commissie werd meermaals bevestigend geantwoord op de vraag of de inzet van personeel voor uitwerking en implementatie van maatregelen kan worden aangerekend als 'technische bijstand'.

Voor wat betreft het voorgestelde aantal personeelsleden bij de coördinerende autoriteit en de auditautoriteit (4 VTE, werkingskosten en een substantieel IT-budget) wordt benadrukt dat voorliggend Sociaal Klimaatplan slechts 11 maatregelen voorziet, terwijl dit bij RRF een veelvoud was. Ook liet de Europese Commissie meermaals informeel weten dat het de bedoeling is om de administratieve last in het kader van de uitvoering van de Sociale Klimaatplannen minder complex te maken dan het geval is bij onder meer het RRF. Bovendien wordt voor het opzetten van de structuur voor controle, beheer en audit verder gewerkt op de ervaringen en expertise vanuit het aflopende RRF.

Luik voorstel governance

Aangaande de doelmatigheid en de budgettaire weerslag formuleert de Inspectie enkele bedenkingen bij het voorstel voor governance zoals beschreven in bijlage 5.

De inspectie vraagt zich af wie er instaat voor de effectieve indiening van de betaalaanvragen en wie deze agendeert voor de Vlaamse Regering. IF meent dat er minstens eenheid van bevoegdheid en communicatie moet zijn, en dat daarnaast de expertise hiervoor a priori bij de expertencel rust.

De opmaak van de betaalaanvragen valt onder de verantwoordelijkheid van de stuurgroep, waarbij elke entiteit verantwoordelijk is voor het aanreiken van de benodigde informatie aan de expertencel die alles bundelt en ondersteuning biedt bij de voorbereiding van de gecoördineerde betaalaanvragen. Voor de agendering naar de Vlaamse Regering wordt een agendering voorzien door de Vlaamse minister, bevoegd voor energie en klimaat. De stuurgroep bezorgt dan de betaalaanvraag aan de unieke Belgische autoriteit (die nog moet worden aangeduid) die zorgt voor de indiening van de Belgische betaalaanvraag bij de Europese Commissie.

De Inspectie vraagt zich ook af wie er effectief instaat voor de inhoudelijke opvolging en rapportering, met inbegrip van de financiële rapportering.

De coördinatie van de inhoudelijke opvolging en rapportering over de voortgang van de uitvoering van het plan ligt bij het VEKA, waarbij de Expertencel ondersteunt en de financiële rapportering coördineert, daarbij gefaciliteerd door de te ontwikkelen tool voor financiële monitoring.

Inzake de mogelijke verlaging van de steun door de EC stelt de Inspectie zich de vraag wie hiervoor een voorstel zal formuleren naar de VR toe. Een vermindering van steun kan immers een zuiver financieel gegeven zijn (Expertencel), dan wel een herziening van de projecten betreffen (VEKA).

Aangezien de reden voor de vermindering van de steun zowel financieel van aard kan zijn als gelinkt aan inhoudelijke wijzigingen zullen eventuele voorstellen voor de Vlaamse Regering onder de coördinatie van de stuurgroep worden voorbereid en wordt agendering voorzien door de Vlaamse minister, bevoegd voor energie en klimaat.

Met betrekking tot de vermelding dat de nota Terugvordering RRF dient te worden beschouwd als de startbasis voor de SCF-handhavingsprocedure meent de Inspectie dat de bestaande werkwijze niet als startbasis maar als kader moet worden gezien. De tekst wordt in die zin aangepast.

De vermelding “De ontvangsten van dergelijke terugvordering komen terecht in de algemene middelen VO behoudens het aandeel dat door de entiteiten in cofinanciering werd voorzien” dient volgens de Inspectie verduidelijkt te worden. Wat als reeds delen zijn uitgevoerd, en de Europese financiering integraal dient teruggevorderd te worden? Wat als de terugvordering gebeurt t.g.v. een vaststelling door de VAA, in afwachting van een definitieve beslissing door de EC? De redenering moet hier a priori gericht zijn op ‘bewarende maatregelen, zijnde dat het integrale EC-gedeelte dient terecht te komen bij de algemene middelen en enkel het resterend gedeelte nog als cofinanciering bij de het beleidsdomein kan blijven. De tekst werd in die zin aangevuld.

Met betrekking tot de financiële sanctie vraagt de Inspectie zich af wie instaat voor de uitrol en opvolging ervan. Logischerwijze zou dit voor de Inspectie door de Expertencel moeten gebeuren, en zal dit ook door de VAA worden geauditeerd. De bedoeling is om voor SKF de handhavingsprocedure toe te passen zoals voorzien voor RRF. Dit houdt in dat wanneer de VAA of Europa onregelmatigheden vaststelt die tot terugvordering nopen, dit in een eerstvolgende begrotingsronde wordt verrekend bij de entiteit. Er is dus geen afzonderlijke rol voor de Expertencel weggelegd.

In de laatste paragraaf is nog verkeerdelijk sprake van RRF-steun in de plaats van SKF-steun. Dit werd gecorrigeerd.

A.3 Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verkregen op 17 december 2025.

In dit begrotingsakkoord is voorzien dat er geen ruiter gecreëerd wordt op de provisie noch op de artikelen waarnaar herverdeeld wordt, maar dat er in jaar X+1 een bijstelling gebeurt in VAK voor de onderbenutting in jaar X. De onderbenutting van jaar X kan niet meer dan X+2 jaar overgedragen worden

De benodigde VEK-kredieten worden conform de meest actuele vereffeningskalender gelijktijdig met de bijstelling van de onbenutte VAK-kredieten in jaar X+1 voorzien op de provisie vanuit de algemene middelen.

B. ESR-TOETS

Er is geen impact op het ESR-vorderingensaldo voor het luik Europees gefinancierde uitgaven.

Begrotingstechnisch wordt de werkwijze van Vlaamse Veerkracht-RRF en REPowerEU maximaal overgenomen, waarbij een provisie-artikel ter prefinanciering van de Europees gedekte uitgaven gespiegeld wordt met een ESR-ontvangstenartikel. De ontvangsten op dit laatste begrotingsartikel bedragen 75% van de vereffeningskredieten op de provisie (luik Europese ontvangsten). De overige 25% van de provisie wordt zoals hoger geduid in regel bij de BO/BA aangevuld via compensaties vanuit de beleidsdomeinen (cofinanciering).

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Zoals aangegeven onder 2B. betreft 1 van de maatregelen uit het Vlaamse luik van het Sociaal Klimaatplan een maatregel m.b.t. de governance. Vanuit dit budget zullen o.a. de kosten m.b.t. personeel voor de Expertencel en de betrokken beleidsvelden worden gefinancierd (zie het overzicht hiervoor). De concrete personeelsimpact is afhankelijk van de finale goedkeuring van het plan door de Europese Commissie. Indicatief wordt de volgende personeelsinzet voorgesteld:

Organisatie	Aantal/niveau	Duurtijd
Coördinerende entiteit:	2 VTE (NA211) + 1 VTE (NA111)	2026 tot en met 2032
Vlaamse Auditautoriteit	1 VTE (NA211)	2026 tot en met 2032
VEKA	4 VTE (NA111)	2026 tot en met 2032
dMOW	2 VTE (NA111) + 1 VTE (NC111)	2026 tot en met 2032
VLAIO	2VTE (NB111)	2026 tot en met 2032

Aangezien er sinds de beslissing van de Vlaamse Regering van 18 juli 2025 op het vlak van de inzet van personeel zoals vermeld in voorgaande tabel niets is gewijzigd, is er geen nieuwe vraag voor een akkoord van de minister bevoegd voor bestuurszaken nodig.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op het personeelsvlak, behoudens de impact van projecten waaraan lokale besturen op vrijwillige basis deelnemen aan maatregelen in dit plan, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de ontvangsten, de investeringen of de schuld.

4 VERDER TRAJECT

De door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde en af te werken fiches van de maatregelen worden, nadat de Vlaamse Regering het herziene budget finaal goedkeurt, geïntegreerd in het Belgische plan dat ter validatie aan de Nationale Klimaatcommissie en het Overlegcomité zal worden voorgelegd voordat het ingediend wordt bij de Europese Commissie.

Volgens het haar vanuit de Nationale Klimaatcommissie (NKC) toegekende mandaat en een op 5 november 2025 door de NKC herziene retroplanning, zal de NKC-werkgroep het Belgische plan opleveren aan de NKC op uiterlijk 30 januari 2026. Het Overlegcomité kan het dan formeel goedkeuren, waarna het uiterlijk eind februari kan worden ingediend bij de Europese Commissie.

Cf. artikel 16 e.v. van de verordening Sociaal Klimaatfonds voert de Europese Commissie een beoordeling uit van het plan rekening houdende met diverse criteria. Indien de Europese Commissie oordeelt dat een maatregel niet in overeenstemming is met één van deze voorwaarden en een grondige aanpassing vereist is, zal de bevoegde minister een aangepast voorstel uitwerken of een nieuwe maatregel voorstellen. Dit voorstel wordt voorafgaand voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Indien tijdens de uitvoering van de goedgekeurde maatregelen een afwijking wordt vastgesteld t.o.v. de vooropgestelde mijlpalen/targets, kan de bevoegde vakminister proactief initiatief nemen om een bijsturing, afschaffing of vervanging voor te stellen en dit voor te leggen aan de Vlaamse Regering. In het geval van kleine aanpassingen van het plan, die verhogingen of verlagingen betreffen van minder dan 5 % van het budget van een maatregel, volstaat naar Europa toe een kennisgeving. Voor grotere wijzigingen moet de lidstaat een aangepast plan indienen bij de Europese Commissie volgens de bepalingen van artikel 18 van de verordening Sociaal Klimaatfonds.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° akkoord te gaan met de voorgestelde aanpak voor de herverdeling van de extra Vlaamse middelen;

2° voor alle maatregelen, uitgezonderd de maatregelen 5 tot en met 8 een begrotingsprovisie te voorzien om de maatregelen te prefinancieren ten belope van de in deze nota toegewezen budgetten.

3° de beschreven governance en budgettaire afspraken met betrekking tot het Sociaal Klimaatfonds in te stellen en de verantwoordelijkheden en taken zoals beschreven formeel toe te kennen aan de aangeduide entiteiten/beleidsdomeinen. Zij zullen de nodige stappen ondernemen om deze naar behoren uit te kunnen voeren;

De Vlaamse Regering neemt akte van de fiches met de detailbeschrijvingen van de Vlaamse maatregelen in bijlage, waaraan op basis van het nog lopende informele adviestraject met de Europese Commissie nog beperkte wijzigingen en/of aanvullingen kunnen worden aangebracht.

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

Bijlagen:

- Bijlage 1 Advies Inspectie van Financiën dd. 28 november 2025
- Bijlage 2 Advies Inspectie van Financiën dd. 11 december 2025
- Bijlage 3 Begrotingsaanvraag
- Bijlage 4 Fiches met detailbeschrijving van de Vlaamse maatregelen en investeringen voor het Sociaal Klimaatplan
- Bijlage 5 Beheers-, Controle-, en Auditsysteem
- Bijlage 6 Budgettaire verwerking
- Bijlage 7 Begrotingsakkoord